

Yuridik shaxs (tadbirkorlik subyektini) davlat ro'yxatidan o'tkazilganligi to'g'risida

GUVOHNOMA

Ushbu bilan Tadbirkorlik subyektlari yagona davlat reyestriga

"BOYSUN DAVLAT O`RMON XO`JALIGI"

(Yuridik shaxsning – tadbirkorlik subyektining tashkiliy-huquqiy shakli ko'rsatilgan holdagi to'liq nomi)

"BOYSUN DAVLAT O`RMON XO`JALIGI"

(Yuridik shaxsning qisqartirilgan nomi)

Tashkil etish (qayta tashkil etish, boshqa ro'yxatdan o'tkazish ma'lumotlarini o'zgartirish)

22.06.2012

0021

ro'yxat raqamli yozuv kiritilganligi tasdiqlanadi.

(Sana, oy (so'z bilan), yil):

Soliq to'lovchining identifikatsiya raqami (STIR):

201325009

Tashkiliy-huquqiy
shakli:

Muassasa

Joylashgan joyi:

Surxandaryo viloyati, Boysun tumani, Boysun, AT-TERMIZIY,

Guvohnoma:

Surxandaryo viloyati, Boysun tumani, YAGONA DARCHA
MARKAZI

tomonidan
berilgan

(Ro'yxatdan o'tkazuvchi organning to'liq nomi):

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ

“РЎЙХАТГА ОЛИНДИ”

Бойсун тўғрисида
“Ўрмон хўжалиги” маркази
2017 йил “29” сентябрдаги
0021 - сонли реестр рақами

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Ўзбекистон Республикаси
Ўрмон хўжалиги давлат
қўмитаси раиси

И. Бакиров
2017 йил “29” сентябр

БОЙСУН ДАВЛАТ ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ Н И З О М И

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитасининг
2017 йил “ _____ ” сентябрдаги
_____ - сонли буйруғига илова

**Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси
Сурхондарё вилояти Ўрмон хўжалиги бошқармаси
Бойсун давлат ўрмон хўжалигининг
НИЗОМИ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси (кейинги ўринларда – Қўмита деб аталади), Сурхондарё вилояти Ўрмон хўжалиги бошқармаси, Бойсун давлат ўрмон хўжалигининг (кейинги ўринларда - хўжалик деб аталади) мақоми, вазифалари ва функциялари, ҳуқуқлари ва жавобгарлигини ҳамда фаолиятини ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Хўжалик ўзига қарашли бўлган ҳудудларида ўрмонларни барпо этиш, кўпайтириш, қайта тиклаш, муҳофаза қилиш ва қўриқлаш, улардан оқилона фойдаланиш соҳасидаги ўрмон ишларини юритувчи корхона ҳисобланади.

3. Хўжалик Қўмитанинг Сурхондарё вилоят ўрмон хўжалиги бошқармаси (кейинги ўринларда “бошқарма” деб аталади), шунингдек тегишлилиги бўйича туман ҳокимиятига бўйсунди ва ҳисобот беради.

4. Хўжалик ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишларига, ушбу Низомга, шунингдек бошқа қонун ҳужжатларига амал қилади.

5. Хўжалик ўз фаолиятини давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, нодавлат-нотижорат ташкилотлар ва бошқа ташкилотлар билан ҳамкорликда амалга оширади.

6. Хўжалик юридик шахс ҳисобланади, Ўзбекистон Республикасининг Давлат Герби тасвири ва ўз номи туширилган муҳр ва бланкаларга, мустақил балансига, ғазначилик шахсий ҳисоб varaғига ва банкда миллий ва хорижий валюта ҳисоб рақамларига эгадир.

7. Хўжаликнинг юридик манзили:

190403, Сурхондарё вилояти, Бойсун тумани, Ат-Термизий кўчаси.
электрон почта манзили: boysun@urmon.uz.

2-боб. Хўжаликнинг вазифалари ва функциялари:

8. Хўжаликнинг асосий вазифаларига мувофиқ қуйидаги вазифаларни бажаради:

ўрмон барпо этиш, ўрмон фондини ҳар томонлама кенгайтириш, уларни муҳофаза қилиш ва ўрмон бойликларидан оқилона фойдаланишга қаратилган тадбирларини амалга ошириш;

ўрмон тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича бошқармага таклифлар киритиш, ўз ваколати доирасида қонун ҳужжатларига риоя этилиши юзасидан назоратни амалга ошириш;

ўрмонларни тиклаш ва ихота ўрмонларини кўпайтириш чоратадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, тоғ ёнбағирлари, жарликлар ва ташландиқ ерларда эрозияга қарши дарахтзорлар барпо этиш;

ўрмон фондини, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектларини қатъий ҳисобини юритиш ва ўрганиш, фан ютуқлари ва илғор тажрибани ўрмон хўжалигини юритиш амалиётига жорий этиш;

ўрмонни ёнгинлардан, зараркунанда ва касалликлардан, ноқонуний дарахт кесишдан ва ўрмон тўғрисидаги қонун ҳужжатлари бошқа бузилишларидан муҳофаза қилиш ва назоратини олиб бориш;

манзарали ўсимликлар кўчатларини ва экиш материалларини сертификатлаш ва стандартлаштириш ишларини ишлаб чиқаришга жорий этиш;

хўжалик фаолиятини кенгайтириш ва ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги ва чорва маҳсулотларини етиштириш, чуқур қайта ишлаш ҳамда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш;

тармоққа халқаро молия институтлари грантларини жалб этиш, экотуризмни ривожлантириш учун шарт-шароитлар яратиш;

ўрмон хўжалиги соҳаси мутахассислар малакасини ошириш ишларини ташкил этиш.

9. Хўжалик ўзига юкланган вазифаларга мувофиқ қуйидаги функцияларни амалга оширади:

а) ўрмон барпо этиш, ўрмон фондини ҳар томонлама кенгайтириш, уларни муҳофаза қилиш ва ўрмон бойликларидан оқилона фойдаланишга қаратилган тадбирларини амалга ошириш соҳасида;

хўжаликни ривожлантириш йўналишларини белгилаш ва амалга ошириш;

хўжалик ўрмон фондини бошқариш, ўрмондан фойдаланиш, уларни тиклаш, кўриқлаш ва муҳофаза қилишни ташкил этиш;

хўжаликнинг истиқболдаги кўрсаткичларини прогнозлаштириш ишларини умумлаштириб, тегишли ҳокимликлар иштирокида уларни ривожлантиришнинг маҳаллий дастурларини ҳамда бош режа (схема)ларини ишлаб чиқиш;

қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда хўжалик ходимларнинг мансаб йўриқномалари ва ўз ваколатига оид бошқа ҳужжатларни тасдиқлаш;

худуддаги хўжалик ва ташкилотлар томонидан ўрмон хўжалигининг тўғри юритилишини, ўрмон ресурсларидан оқилона фойдаланилишини назорат қилиш;

жисмоний ва юридик шахсларга ўрмон хўжалигини юритишга доир қонун ҳужжатлари бузилишини, ўрмонларни муҳофаза қилиш, ўрмон ресурсларидан фойдаланишдаги нуқсонларни бартараф этиш тўғрисида ёзма кўрсатмалар бериш;

б) ўрмон тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича бошқармага таклифлар киритиш, ўз ваколати доирасида қонун ҳужжатларига риоя этилиши юзасидан назоратни амалга ошириш соҳасида:

ўрмон, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилиши юзасидан идоравий назоратни амалга ошириш;

ўрмон бойликларидан самарали фойдаланиш, ўрмонларни тоифаларга киритиш ҳамда бир тоифадан бошқасига ўтказиш юзасидан бошқармага таклифлар киритиш;

яйловларда чорва молларини ўтлатиш, уларни жойлаштириш ва ўрмон фонди ерларидан фойдаланишнинг бошқа турлари ҳақида белгиланган тартибда таклифлар ишлаб чиқиш;

в) ўрмонларни тиклаш ва ихота ўрмонларини кўпайтириш чоратadbирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, тоғ ёнбағирлари, жарликлар ва ташландиқ ерларда эрозияга қарши дарахтзорлар барпо этиш соҳасида:

сувни асровчи ўрмонларни, дарахтзор ерларни, аҳоли яшаш жойлари атрофидаги кўкаламзорлашган худудларни ҳамда иқлимни тартибга солиш, санитария-гигиена, соғломлаштириш ва бошқа ҳимоя функцияларини бажарувчи бошқа дарахтзорларни сақлаш ва уларнинг ҳолатини яхшилаш чоратadbирларини кўриш, ўрмон фонди ерларида жойлашган давлат табиат ёдгорликларини муҳофаза қилиш;

тоғ ва тоғ олди адир яйловларининг ҳолатини яхшилаш, бойитиш, маҳсулдорлигини ошириш, кўчма қумларни мустаҳкамлаш ва уларга дарахтлар экиш тadbирларини амалга ошириш, унинг ижросини назорат қилиш;

ўрмон хўжалигини тўғри юритишни, ўрмон ресурсларидан оқилона фойдаланиш, ўрмонларни қайта тиклаш, парвариш қилиш ва уларнинг самарадорлигини ошириш, ихота ҳамда эрозияга қарши дарахтзорлар барпо этиш;

г) ўрмон фондини, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектларини қатъий ҳисобини юритиш ва ўрганиш, фан ютуқлари ва илгор тажрибани ўрмон хўжалигини юритиш амалиётига жорий этиш соҳасида:

манзарали ўсимликлар кўчатларини ўстиришнинг илмий асосланган ҳамда истиқболли технологиялар воситасида ишлаб чиқилиши ва жорий этилишини ташкил этиш;

ўрмон фонди худудида шифобахш, техник ва озуқабоп ўсимликларни йиғиш, тайёрлаш ва қайта ишлаш, илмий-tadbирот институтлари билан биргаликда ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг тарқалиш худудини ва

мавжуд ресурсларини ўрганиш, уларни йиғиш ва тайёрлашнинг мақбул миқдорини тавсия этиш ва назоратини олиб бориш;

ўрмон фондининг давлат ҳисобини ва давлат ўрмон кадастрини юритиш ва мазкур соҳа юзасидан маълумотлар тўплаш;

ўрмон хўжалиги ишлаб чиқаришини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, юқори самарали технологияларни ишлаб чиқаришга жорий этиш;

д) ўрмонни ёнгинлардан, зараркунанда ва касалликлардан, ноқонуний дарахт кесишдан ва ўрмон тўғрисидаги қонун ҳужжатлари бошқа бузилишларидан муҳофаза қилиш ва назоратини олиб бориш соҳасида:

ўрмонларни ёнгиндан ҳимоя қилиш мақсадида ҳудуддаги хўжалик ва ташкилотларнинг ўт ўчириш асбоб ва ускуналари билан таъминлаш ва унинг назоратини юритиш, хўжаликда ўрмон ёнғинига қарши курашиш чоратадбирларини амалга ошириш;

ўрмон касаллик ва зараркунандаларига қарши курашиш ишларини бажарилишини, шунингдек биологаториялар ишини юритиш, бошқа ўрмон фондига эга бўлган ташкилотларга ўрмон хўжалигини юритишда услубий ёрдам кўрсатиш;

ўрмоннинг касаллик ва зараркунандалар билан зарарланишни олдини олиш ва уларга қарши курашиш, ўрмон фитопатологиясини ташкил этиш ва назоратини юритиш;

ноқонуний дарахт кесиш, чорва молларини ўтлатиш, пичан ўриш, ов қилиш, балиқ овлаш, доривор, манзарали ва бошқа турдаги табиий ўсимликларни ноқонуний терилишини олдини олиш тадбирларини амалга ошириш ҳамда уларнинг назоратини олиб бориш;

ўрмон фонди ҳудудларида содир этилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар учун маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисида баённома ёки далолатномалар тузиш;

ўрмон тўғрисидаги қонун ҳужжатлари бузилишининг олдини олиш ва уларга қарши курашиш мақсадида соҳага оид ваколатли органлар билан қўшма тадбирлар тузиш ва уни амалга ошириш;

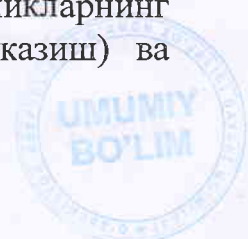
е) манзарали ўсимликлар кўчатларини ва экиш материалларини сертификатлаш ва стандартлаштириш ишларини ишлаб чиқаришга жорий этиш соҳасида:

минтақаларнинг тупроқ-иқлим шароитларини ҳисобга олган ҳолда манзарали ўсимликларни районлаштириш бўйича ўз таклифларини киритиш;

манзарали ўсимликлар кўчатларини ва экиш материалларини сертификатлаш ва стандартлаштириш ишларини жорий қилишни ташкил этиш;

ж) хўжалик фаолиятини кенгайтириш ва ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги ва чорва маҳсулотларини етиштириш, чуқур қайта ишлаш ҳамда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни ташкил этиш соҳасида:

боғлар, токзорлар, қишлоқ хўжалиги экинлари, мевали ўсимликларнинг ҳосилдорлигини ошириш, ҳосилдорлиги аниқлаш (апробация ўтказиш) ва соҳага оид тавсияларни ишлаб чиқиш;

ёғоч-тахта тайёрлашни, шунингдек ёғочдан, ёғоч чиқиндиларидан халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқариш, ўрмонлардан қўшимча равишда фойдаланиладиган маҳсулотлар тайёрлаш;

з) тармоққа халқаро молия институтлари грантларини жалб этиш, экотуризмни ривожлантириш учун шарт-шароитлар яратиш соҳасида:

тармоққа халқаро ва бошқа молия институтлари грантлари ҳамда инвестицияларни жалб этиш;

экотуризмни ривожлантириш мақсадида чора-тадбирлари дастурини ишлаб чиқиш, унинг ижросини таъминлаш, экотуризм инфратузилмасини шакллантириш, рекреация ҳудудлар ташкил этиш;

экспорт-импорт операцияларини амалга ошириш учун тегишли шарт-шароитларни яратиш ва экспортни амалга ошириш учун зарур чора-тадбирларни белгилаш ва уни амалга ошириш;

и) ўрмон хўжалиги соҳаси мутахассислар малакасини ошириш ишларини ташкил этиш соҳасида:

кадрлар захирасини яратиш, ўрмон хўжалиги соҳасида мутахассисларни қайта тайёрлаш ҳамда уларнинг малакасини ошириш ишларига кўмаклашиш.

Хўжалик қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа функцияларни ҳам бажариши мумкин.

3. Хўжаликнинг ҳуқуқлари ва жавобгарлиги.

10. Ўрмон хўжалиги ўзига юкланган вазифалар ва функциялардан келиб чиқиб, қуйидаги ҳуқуқларга эга:

ўрмон барпо этиш, қайта тиклаш, муҳофаза қилиш, ундан фойдаланиш, уларни бошқарув самарадорлигини оширишга қаратилган ўрмон тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

ўрмон барпо этиш, қайта тиклаш, ўрмонни муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш соҳасидаги ўз дастурларини ишлаб чиқиш, маҳаллий ҳамда бошқа дастурларни ишлаб чиқишда қатнашиш;

ўрмон барпо этиш, қайта тиклаш, ўрмонни муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш соҳасидаги қоидаларни ишлаб чиқишда таклифлар киритиш ва иштирок этиш;

ўрмонни муҳофаза қилиш, кўриқлаш ва ундан фойдаланиш ишларини, шу жумладан дарахт ва буталарни кесиш режаларининг амалга ошириш ва уни назорат қилиш;

ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектларини муҳофаза қилиш, қайта тиклаш мақсадларида биотехник тадбирларни амалга ошириш;

жисмоний ва юридик шахсларга ўрмон хўжалигини юритишга доир қонун ҳужжатлари бузилишини, ўрмонларни муҳофаза қилиш ва ҳимоя қилишдаги, ўрмон ресурсларидан фойдаланишдаги камчиликларни бартараф этиш тўғрисида ёзма кўрсатмалар бериш;

хўжалик ўз ҳисобот ва маълумотларни умумлаштириб, таҳлил қилиш, қўмита ҳамда бошқармага тақдим этиш.

Хўжалик қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

11. Хўжалик мансабдор шахслари ўзига юкланган вазифалар ва функцияларнинг самарали бажарилиши учун жавоб берадилар.

4. Хўжалик фаолиятини ташкил этиш.

12. Қўйдагиларни лавозимга тайинлаш ва лавозимдан озод этиш:

Хўжалик директори вилоят ҳокимлиги билан келишилган ҳолда бошқарма тавсияномасига асосан Қўмита раиси томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимдан озод этилади.

Хўжалик директорининг режим (чегара) бўйича ўринбосари, хўжаликнинг бош бухгалтери бошқарма бошлиғи тақдимномасига кўра Қўмита раиси томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимдан озод этилади.

Хўжалик директори ўринбосари - бош ўрмончи хўжалик директори тақдимномасига кўра бошқарма томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимдан озод этилади.

13. Хўжалик директори мазкур низомга асосан иш кўради ҳамда хўжаликка қарашли ўрмон хўжалиги фаолиятига раҳбарлик қилади.

Хўжалик директори:

зиммасига юкланган вазифаларнинг бажарилиши учун шахсан жавоб беради;

ўринбосарлари ўртасида вазифаларни тақсимлайди;

директор ўринбосарларини, хўжалик бош бухгалтерларини лавозимга тайинлаш ва лавозимдан озод этиш бўйича бошқармага тавсиялар киритади;

хўжалик ишини ташкил этиш ва уларни назорат қилиш,, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда хўжалик ходимларнинг мансаб йўриқномаларини, хўжалик даромадлар ва харажатлар сметасини ва ўз ваколатига оид бошқа ҳужжатларни тасдиқлайди;

ўрмон ҳукукбузарлиги бўйича материалларни ва табиатга етказилган зарарни ундириш бўйича ҳужжатларни белгиланган тартибда ваколатли органларга тақдим этилишини назорат қилади;

хўжалик ходимлари бажариши мажбурий бўлган буйруқлар қабул қилади ва кўрсатмалар беради;

ходимларни рағбатлантириш ва интизомий жавобгарликка тортиш масалаларини ҳал этиш, алоҳида ўрнатилган кўрсатган ходимларни фахрий унвонлар ва давлат мукофотлари билан тақдирлашга тақдим этиш бўйича бошқармага тавсия киритади;

ходимларни меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ ишга қабул қилади ва улар билан тузилган меҳнат шартномаларини бекор қилади;

хўжалик номидан соҳага тегишли фаолият амалга оширилишида зарур бўлган шартномалар тузишни ҳамда банк муассасаларида молиявий ва пул операцияларини амалга оширади;

давлат органлари, судлар ва бошқа ташкилотларда бошқарма, хўжалик манфаатларини ифодалайди.

14. Хўжалик директори ўринбосари – бош ўрмонбеги (кейинги ўринларда бошўрмонбеги деб аталади) хўжалик директори тақдимномасига кўра

бошқарма бошлиғи томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимдан озод этилади.

Бош ўрмонбеги:

хўжаликда ўрмон фаолиятини, шу жумладан, ўрмон хўжалигини ривожлантириш, ўрмонларни кўпайтириш, қайта тиклаш, селекцион ўрмон уруғчилигини ташкил этиш, маҳсулдор ўрмон кўчатчилигини ривожлантириш, манзарали кўчат етиштириш, замонавий илғор технологияларни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш;

ўрмон барпо этиш, қайта тиклаш, ўрмонни муҳофаза қилиш ва кўриқлаш тадбирларини ўтказиш, ўрмончилар, ўрмон инспекторлари, ўрмон муҳандислари ишини ташкил этиш ва назоратини олиб бориш;

ўрмон касалликларидан ҳимоя қилиш, уларни ўрмон йнғини ва турли ўрмон қонунбузарликларидан муҳофаза қилиш бўйича режа ва топшириқларни ишлаб чиқади ва бажарилишини ташкил этиш;

ўрмонларни сифат ва маҳсулдорлигини ошириш бўйича тадбирлар ишлаб чиқиш ва амлга ошириш, ўрмон ерларини қабул қилиш ва топшириш ишларини ташкил қилиш, агроўрмон мелиоратив ишларини ўтказиш ишларини ташкил этиш;

ўрмон тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун айбдорларни жавобгарликка тортиш учун ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги баённомаларни рўйхатдан ўтказиш, ҳуқуқбузарлик бўйича материалларни ва табиатга етказилган зарарни ундириш бўйича ҳужжатларни белгиланган тартибда ваколатли органларга тақдим этилишини таъминлайди;

ўрмон инспекторлари (ўрмон кўриқчилари) томонидан қурол-яроғ, ўқ-дорилар сақланишини ва уларнинг тўғри қўлланилишини, кийим-бош, алоқа воситалари, техник асбоб ускуналар, махсус анжомлар ва бошқалар сақланиши, таъминланишини назорат қилади.

5. Хўжалик фаолиятини молиялаштириш.

15. Хўжалик давлат бюджети маблағлари, бюджетдан ташқари маблағлар ва қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа маблағлар ҳисобидан молиялаштирилади.

16. Хўжалик ходимларини меҳнатига ҳақ тўлаш ва моддий рағбатлантириш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

17. Хўжалик ходимлари хизмат бурчини бажариш вақтида шикастланган, жароҳат олган ёки майиб бўлган тақдирда – ходимга, шунингдек ўрмонларда ёнғинни ўчиришда ва хизматни бошқа турларини амалга оширишда қатнашиш жараёнида ҳалок бўлган ҳолларда – унинг оила аъзоларига қонун ҳужжатларига мувофиқ йиллик ўртача иш ҳақининг камида олти баравари миқдорида бир йўла бериладиган моддий ёрдам кўрсатилади.

18. Хўжалик ходимлари ўз даромад маблағлари ҳисобидан қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланган намунадаги кийим-бош билан таъминланадилар.

19. Хўжаликнинг ўрмон инспекторлари (ўрмон кўрикчилари) қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда хизматни ўташ даврида хизмат куроли, унинг ўқ-дорилари ва махсус воситалар билан таъминланадилар.

6. Якунловчи қоида.

20. Хўжалик фаолиятини қайта ташкил этиш ва тугатиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

